

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14270

Tarih : 06.10.2025

35131

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri ERSOY** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim
06.10.2025.

Nevroz UYSAL ASLAN

Sırnak Milletvekili

Trendyol, Hepsiburada gibi online satış yapan sitelerde, Ötüken Online adlı bir satıcı tarafından "Toros severlere özel" başlığı ile satışa sokulan tişörtler üzerinde "Beyaz Toros" ve "Bozkurt işareti" sembolleriyle birlikte "On yedi bin kişi bir beyaz torosa nasıl sığar?" ibaresinin yer aldığı görülmüştür.

"Beyaz Toros" yalnızca bir araç değil; bir dönemin karanlık hafızasının ve cezasızlığın simgesidir. Böylesine güçlü sembollerin ticarileştirilmesi, kültürel alanda etik, tarihsel sorumluluk ve toplumsal barış bakımından ciddi sonuçlar doğurmaktadır.

Kültür politikalarının görevi, geçmişin acılarını bastırmak değil, onlarla yüzleşmeyi mümkün kılacak ifade alanlarını yaratmaktır. Bu açıdan, "yasaklama" ile "yüzleşme" arasındaki sınır; "sansür" ile "kültürel hesaplaşma" arasındaki denge çok önemlidir.

Bakanlığın bu konudaki politik yönelimi, yalnızca sanat ve kültür alanını değil, toplumun barış ve uzlaşma kapasitesini de doğrudan etkilemektedir.

Bu Bağlamda;

1. Kültürel ürünlerde kullanılan sembollerin telif, marka veya tasarım tescili süreçlerinde etik ve tarihsel hassasiyet denetimi yapılmakta mıdır? "Beyaz Toros" imgesinin herhangi bir marka veya telif kaydı mevcut mudur? Mevcutsa kim adına tescillenmiştir ve bu tescil hangi kriterlerle onaylanmıştır?

2. Kùltür ve Turizm Bakanlığı, nefret içeren sembollerin kùltürel üretim, tasarım veya pazarlama süreçlerinde kullanılmasını etik dışı saymakta mıdır?
3. Kùltür politikalarının amacı, toplumu ortak değerlerde buluşturmak mıdır yoksa geçmişin acılarını piyasa nesnesine dönüştüren bir sessizlik siyaseti midir? Bakanlığınız, bu konuda somut bir duruş sergileyecek midir?
4. Kùltür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye’de travmatik tarihsel sembollerin sanat, edebiyat ve kùltürel üretim alanlarındaki kullanımına ilişkin bir etik rehber veya politik çerçeve hazırlamış mıdır?
5. “Beyaz Toros” gibi sembollerin kùltürel ürünlerde veya kamuya açık sergilerde yer alması hâlinde Bakanlık tarafından uygulanan değerlendirme, denetim veya teşvik kısıtlaması mekanizmaları var mıdır?
6. Kùltürel miras politikaları içinde zorla kaybetmeler, faili meçhul cinayetler ve hafıza mekânları konularında yürütölen müze, arşiv veya bellek merkezi projeleri bulunmakta mıdır?
7. Kùltürel üretimlerde ifade özgürlüğü ile nefret sembolü istismarı arasındaki dengeyi gözetten bir değerlendirme ölçütü geliştirilmiş midir?
8. Kùltür politikaları, toplumsal barış ve hafıza süreçlerinde yasakçı bir anlayışı mı, yoksa diyalog ve yüzleşme temelli bir anlayışı mı benimsemektedir?
9. Kùltürel sektörlerde nefret söylemi, ayrımcılık veya tarihsel inkâr içeren üretimlerin önlenmesine yönelik Bakanlığınızca geliştirilen proje destek mekanizmaları mevcut mudur?